

မင်းခိုက်စိုးစန် ထက်မြတ်နိုင်ရင်

ဝတ္ထုတိုစုစည်းမှု

ကျွန်တော့်တို့
အဖေ **သက်** ခွဲတယ်

အခန်း (၁)

ဆည်းဆာချိန်မို့လို့လား မသိဘူး၊ ရွှေရောင် ဟာ ပိုပြီး ဝင်းပကာ စိုရွှေနေတယ်။
ရွှေတိဂုံစေတီတော် ကြီး ကို ဖြတ်သန်းတိုက်ခတ်လာတဲ့ လေပြည်ထဲမှာ
ဆည်းလည်းသံလေးတွေ က တချင်ချင်မြည် သွားတယ်။ စေတီရင်ပြင်တော် ပေါ်မှာ
ဦးချုပ်တွားနေတဲ့ဆီက ဆုတောင်းသံတွေ ကလည်း တီးတိုးသဲ့သဲ့နဲ့။ ဝတ်ပြုရာက
ပေါ်ထွက်လာတဲ့ ဖယောင်းတိုင် မီးခိုးငွေ့တွေ ၊နံ့သာတိုင်ဆီက ညနေခင်းလေပြည်ထဲမှာ
လွင့်မျောလို့.....။

ဘုရားကို ဝတ်ပြုနေတဲ့လူတွေ ရဲ့ စိတ်ထဲမှာ တော့ အေးချမ်းတဲ့ စိတ်သန္တာန်တွေ
ကိန်းဝပ်နေမှာ ပဲလို့ ကျုပ်တွေ မိတယ်။ ကျုပ်ရင်ထဲမှာ တော့ တမြည် မြည်
ပူလောင်နေလေရဲ့ ....။ ရင်ပြင်တော် ပေါ်မှာ ထောင်ထားတဲ့ ကျုပ်ရဲ့ ဆိုင်းဘုတ်လေးပေါ်က...

“ရွှေပုံရိပ် ဓာတ်ပုံဆိုင်”

ခုရိုက် ခုယူ

အမြန်ရပြီ”

ဆိုတဲ့ စာလုံးလေးတွေ တောင် နေစားလို့ အရောင် ဖျော့တော့တော့ ဖြစ်နေပြီ။
ကျုပ်ရဲ့ ဓာတ်ပုံဆရာ ဘဝကိုလည်း နေစားသွားသလား မသိပါဘူးဗျာ။ ဖျော့တော့လို့.....။

ကျုပ်လည်ပင်းမှာ တွဲ လောင်းခိုနေတဲ့ Olympus E-30 ၁၆၂၈၀
ကင်မရာအဟောင်းကလေးကလည်း အသက်ရှူရတစ်ချက် မရှူရတစ်ချက်ပဲ။ ကျုပ် ကတော့
ဘုရားပေါ်ကိုလာတဲ့ စုံတွဲ ကလေးတွေ များ တွေ့ ရင်...

“ညီလေး ဓာတ်ပုံရိုက် သွားပါဦးလား”

“ သမီးတို့ ဓာတ်ပုံရိုက်သွားကြဦးလေ”

ဆိုပြီး မျှော်လင့်တကြီး တတွတ်တွတ်လိုက်ပြောနေမိတာပဲ။ ဒါပေမယ့်

အားလုံးက ခေါင်းခါပြသွား ကြတာတွေ ချည်းပါပဲလေ။

ဒီခေတ်ကြီးက ဓာတ်ပုံဆရာဆိုမှာ ဓာတ်ပုံရိုက်တဲ့ ခေတ်မဟုတ်တော့ဘူး။ လူတိုင်းနီးပါးရဲ့ လက်ထဲမှာ ဒစ်ဂျစ်တယ်ကင်မရာလေးတွေ၊ smart ဖုန်းတွေ ရှိနေကြပြီပဲ။ ဓာတ်ပုံရိုက်တယ်ဆိုတာ ဟိုခေတ်ကလို တကူးတကရိုက်ပြီး ဓာတ်ပုံတွေ ကို Album ထဲမှာ တရိတသေသိမ်းတဲ့ ခေတ်မဟုတ်တော့ ဘူးကိုး.....။

ဓာတ်ပုံရိုက်တယ်ဆိုတာ ကျုပ်ကို တစ်သက်လုံး ထမင်းကျွေးလာတဲ့ ပညာဗျ၊ အို..... ကျုပ်တင်မ ကပါဘူးလေ။ ကျုပ်တို့လင်မယားရော၊ ကလေး ဥယောက် စလုံး အရွယ်ရောက်တဲ့အထိ ဒီပညာနဲ့ပဲ ရှာဖွေကျွေးခဲ့တာ။ အခုတော့ ကျုပ်တို့ကို ထမင်းကျွေးတဲ့ပညာက လူတကာရဲ့ လက်ထဲမှာ ပညာရပ်တစ်ခုမ ဟုတ်တော့ဘဲ အပျော်တမ်းကစားနည်း တစ်ခုလောက်သာသာ ဖြစ်နေတာကို မြင်ရတော့ ရင်ထဲမှာ ခြောက်ကပ်ကပ်ကြီးဗျာ.....

ဟော..... ပြောရင်းဆိုရင်း အသက် ၂၀ ကျော် ကလေးမတစ်သိုက်က ကျုပ်ရပ်နေတဲ့ ရာဟုထောင့်ဘက်ဆီကို ရယ်ကာမောကာနဲ့ တစ်ယောက် ကို တစ်ယောက် ရိုက်ပုတ်တွန်းထိုးရင်း လျှောက်လာနေကြတယ်။ ကျုပ်အနားကို ဖြတ်သွားတုန်း.....

“သမီးတို့ ဓာတ်ပုံရိုက်သွားကြဦးလေ”

အကျင့်ပါနေတဲ့ ကျုပ်ပါးစပ်က လွှတ်ခနဲ ဈေးခေါ်ခေါ်လိုက်မိတယ်။ စိတ်ထဲမှာ တော့ သိပ်မျှော်လင့်ချက် မထားပါဘူး။ ထင်တဲ့အတိုင်းပဲ။ သူတို့ကလည်း လှည့်တောင် မကြည့်ဘူး။ သုံးလေးလှမ်းလောက် လျှောက်သွားကြပြီးတော့ အသားညိုညိုဝဝနဲ့ ကောင်မလေးက မျက်မှန်နဲ့ ကောင်မလေးကို လှမ်းပြီး...

“ငါ့ကို ဒီနားလေးမှာ ဓာတ်ပုံရိုက်ပေး....ရော့”

ဆိုပြီး သူ့လက်ထဲက ဖုန်းကိုလှမ်းပေးလိုက် တယ်။ မျက်မှန်နဲ့ ကောင်မလေးက.....

“အေး.....အေးလိုပြောပြီး ဖုန်းထဲက ကင်မရာနဲ့ ရှေ့တိုးနောက်ဆုတ်

ချိန်ဆနေတယ်။ ”

ဘာရယ်မဟုတ်ဘူး။ ကျုပ်က လှမ်းကြည့်မိတော့ နေရောင် ရဲ့.

အလင်းအားကလည်း အကျဘက် အချိန်ရောက်နေ၊ ကောင်မလေးအသားကလည်း ညိုညိုနဲ့.

အလင်းကို ဘေးတိုက်ပေးပြီး ရိုက်နေတာဟာ ဘယ်လိုမှ ပုံကောင်းတစ်ပုံထွက်မှာ

မဟုတ်ဘူးလို့ ကျုပ်ရဲ့ အတွေ့ အကြုံအရ သိလိုက်တယ်။ အဲဒါကြောင့် ကျုပ်ပါးစပ်က

လွှတ်ခနဲ.....

“ဟဲ့ သမီးလေးက ဒီဘက်နားတိုးလိုက်။ Contrast တွေ အရမ်းများ

နေလိမ့်ဦးမယ်။ သတိထား။”

လို့လှမ်းပြီး သတိပေးမိသွားတယ်။ မျက်မှန်နဲ့ ကောင်မလေးက ကျွန်တော့်ကို

ဖျက်ခနဲ လှည့်ကြည့် တယ်ဆိုရုံလေး ကြည့်ပြီး သူ့အဖော်ကို ဖုန်းနဲ့ ရွယ်နေတယ်။ ကျ

ုပ်ပြောတာကို တစ်စက်မှ ဂရုမစိုက်ပေါင် ဗျာ။ အသားညိုညိုနဲ့ ကောင်မလေးက....

“ ဟဲ့ ...ငါ့ကို လှလှလေး ရိုက်ပေးနော်”

လို့လှမ်းပြောတော့ သူက.....

“အောင်မလေး .နင်ကလည်းလေ၊ ပူစရာမရှိ ကြံဖန်ပူနေပြန်ပြီ။ နင့်ပုံကို

Computer ထဲထည့်ပြီး Photoshop နဲ့ ပြင်လိုက်ရင် နင့်တစ်ကိုယ်လုံး ရေရေလည်လည်

လှသွားမာ”

“ ဪ...အေး...အေး”

ပြောပြောဆိုဆိုနဲ့ ဖုန်းက ကင်မရာခလုတ်ကို ဖျက်ခနဲ နှိပ်ချလိုက်တယ်။ ကျုပ်ရဲ့.

နှလုံးသားထဲကိုလည်း တစ်စုံတစ်ရာ ဖျက်ခနဲ နှိပ်ချလိုက်သလိုပဲ။

Photoshop နဲ့ ပြင်လိုက်ရင် လှသွားမှာ တဲ့လား။ ကျ

ုပ်တစ်သက်လုံးဆည်ပူးလာတဲ့ပညာတွေ ဟာ Photoshop

လောက်တောင်အသုံးမတည့်တော့ဘူးလား၊ မသိပါဘူးဗျာ”

လို့တွေ့ရင်း ဘုရားရင်ပြင်ပေါ်မှာ သွားလာနေကြတဲ့စုံတွဲ တွေ ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုတွေ ၊ မြီးကောင်ပေါက် ကောင်လေး၊ ကောင်မလေးတွေ ကို ကျုပ်ငေးမောကြည့်နေမိတယ်။ ဘာမှ အဓိပ္ပါယ်မရှိပါဘူး။ ဒီရင်ပြင်တော် ပေါ်မှာ ကျုပ်ရပ်နေတာဟာ အလကားအပိုသက်သက် ဖြစ်နေတယ်။ ယောင်ယမ်းပြီး အင်္ကျီအိပ်ကပ်ထဲကို စမ်းကြည့်လိုက်တော့ 1000တန် တစ်ရွက်နဲ့ 200 တန် ခပ်နွမ်းနွမ်းတစ်ရွက် ရှိနေတယ်။ ဒါတောင် မနက်ပိုင်းတုန်းက နယ်က ဘုရားဖူးတဲ့ မိသားစုတစ်စုအမှတ်တရဆိုပြီး ဓာတ်ပုံဝင်ရိုက်သွားကြလို့.....

ကဲပါလေ... ရသလောက်နဲ့ပဲ တင်းတိမ်ရတော့မှာ ပေါ့။ နေရောင် ကလည်း တော် တော် စောင်းလာပြီး၊ ဒီအချိန်ဓာတ်ပုံရိုက်လို့ကလည်း ပုံထွက်သိပ်ကောင်းစရာအကြောင်း မမြင်တော့ဘူး၊ အိမ်ကိုပြန်ဖို့ပဲ ကျုပ်ဆုံးဖြတ်လိုက်တော့တယ်။

*

ရွှေတိဂုံဘုရား အရှေ့ဘက်စောင်းတန်းက လှေကားထစ်တွေ အတိုင်း ကျုပ်တစ်လှမ်းချင်း ဆင်းလာခဲ့တယ်။ ဟိုး လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ် ပေါင်း၃၅နှစ် ကတုန်း ကတော့ ဟောဒီလှေကားထစ်တွေ အပေါ်မှာ ကျုပ်ခြေလှမ်းတွေ ဟာ ပြိုင်မြင်းတစ်ကောင်လို ကြွကြွရွရွ လှမ်းနေခဲ့တာပေါ့။

အဲ့ဒီတုန်းက ကျုပ်ခြေထောက်တွေ အနှုတ်အသိမ်းမြန်လိုက်ပုံများ အခုပုံနဲ့ဆို ဘာမှ မဆိုင်ဘူး။ ဪ...ဇရာပေါ့လေ။ ခုဆို ကျုပ်တောင် အသက် ၅၀ ကို ၄နှစ် စွန်းခဲ့ပြီပဲ...။ ဟိုတုန်း ကတော့ ၁၆နှစ် ၊ ၁၇ နှစ် သားလေး မြင့်ရွှေဟာ ဆရာကင်မရာပုံးကို ထမ်းပြီး မမောတမ်း မပန်းတမ်း ပညာသင်ယူနေတဲ့ ကာလပေါ့...။

ကျပ်ရဲ့ ဆရာဦးစိန်ခိုက ညောင်လေးပင် ဇာတိလို့ ပြောတယ်။

ဘယ်အသက်ရွယ်ကတည်းက ရန်ကုန်ရောက်နေသလဲတော့ မသိဘူး။ ငယ်ငယ်လေးကတည်းကပဲ ဖြစ်မယ်ထင်တယ်။ ဘာကြောင့် လဲ ဆိုတော့ သူပြောတဲ့ စကားထဲမှာ ဟိုးခေတ်တုန်းက အင်မတန်ထင်ရှားတဲ့ ‘အဟူဈာ’ အင်ဓာတ်ပုံတိုက်မှာ ပညာသင်ဖူးတဲ့ အကြောင်းတွေ ဘာတွေ ပါတာကိုး။

ကျပ်ဆရာက သိပ်စေ့စပ်တယ်။ ခိုင်းတာလည်း ရက်စက်တယ်။ သူ့ခိုင်းတာကို ဖင်ပေါ့ပေါ့ မလုပ်လို့ ကတော့ နီးရာပစ္စည်းနဲ့ ကောက်ပေါက်တာ။ ဓါတ်ပုံဆေးသား တင်တာတို့၊ ဒဲစိုးတာတို့များ အချိုး မကျရှင် ဆွဲထိုးတာတောင် ခံရသေးတယ်။ ကျပ်မှာ နှုတ်ခမ်းပေါက်ရ၊ သွားနဲ့ရပေါ့ဗျာ။ ကျပ်ကလည်း ပညာလိုချင်တဲ့သူဆိုတော့ ဘယ်လိုပဲလုပ်လုပ် ပေကပ်ပြီး နေတာပဲဗျ။ ဆရာကလည်း သူ့ပညာကို တော် တော် နဲ့ ပေးတာမဟုတ်ဘူး။ သူ့အိမ်မှာ ရေခွေးကျို၊ ထမင်းချက်၊ အဝတ်လျှော်နဲ့ နှစ် နှစ် လောက် အထိသာ ကြာလာတယ်။ ကင်မရာကို ကျပ်မှာ လက်ဖျားနဲ့တောင် ထိခွင့်မပေးဘူး။ အဲ့ဒီတုန်းက ဆရာ့ဆီမှာ Compack Kodak Folding Camera တစ်လုံးရှိတယ်။ ၁၉၉၂ ခုနှစ် က ထုတ်တာမို့လို့ အိုတော့ အိုနေပါပြီ။

ဒါပေမဲ့ သူ့ခေတ်နဲ့သူဆိုတော့ အဲဒါကိုပဲ အကောင်းလုပ်ပြီး ကိုင်ရတာ ပေါ့။ အခုခေတ် ခင်ဗျားတို့မြင်ဖူးနေတဲ့ ကင်မရာတွေ နဲ့ တစ်စက်မှ မတူဘူးဗျ။ ကင်မရာမှန်ဘီလူးနဲ့ ဖလင်ကော်ပြားထည့်တဲ့ သေတ္တာကို ဘာဈာခေါက်ပုံစံကိုယ်ထည့်နဲ့ စပ်ထားတာ။ ဓာတ်ပုံရိုက်မယ့် လူက ခေါင်းပေါ်မှာ အဝတ်မည်း ကြီးခြုံပြီး မှန်ဘီလူးချောင်းကြည့် ပေါက်ကနေ ကြည့်ရတယ်။ ထင်တဲ့ပုံရိပ်ကလည်း စောက်ထိုးကြီးဗျ။ အဲဒီ လို..။

အဲဒီ ကင်မရာအပေါက်ကနေ ပထမဦးဆုံးစပြီး ချောင်းကြည့်ခွင့် ရတဲ့နေ့ကဆို ကျပ်ဖြင့် ပျော်လိုက်တာဗျာ။ ရင်တွေ ဘာတွေ တောင် တလုပ်လုပ်နဲ့..။

ဟုတ်တယ်လေ..။ အရင်တုန်းကဆို ဆရာက.. ‘မြင့်ရွှေရေ.. လက်ဖက်ရည် သွားဝယ်စမ်းဟေ့’ ‘ဟုတ်ကဲ့..ဆရာ’ ဒါကနေ့လည်နေ့ခင်းပိုင်းနဲ့ ဧည့်သည်တွေ ဘာတွေ လာတဲ့အခါမျိုး၊ အဲ..ညနေကျရင်တော့...

“မြင့်ရွှေရေ..လမ်းထိပ်ဆိုင် သွားစမ်းဟေ့”ဒါဆိုရင်တော့ ကျ

ပ်အထာပေါက်ရပြီ။ လွယ်အိတ်ထဲမှာ ငှက်ပျောဖူး ပုလင်းတစ်လုံးထည့်ပြီး ရပ်ကွက်ထိပ်က တရုတ်မဆိုင်မှာ အရက် သွားဝယ်ပေးတယ်။ အဲဒီ လို လက်ဖက်ရည်ဝယ်၊ အရက်ဝယ်နဲ့ အကြာကြီး နေလာခဲ့တာပေါ့။ ညဘက် ဆရာအိပ်ခါနီး ရင်လည်း နင်းနှိပ်ပေးရသေးတယ်။

အဲ..အဲဒီ လို အနင်းအနှိပ်ခံရင်းနဲ့မှ ဆရာက စိတ်လိုလက်ရ ရှိတဲ့အခါမျိုး ဆို ဓာတ်ပုံပညာနဲ့ ပတ်သက်တာ တစ်ခွန်းစ နှစ် ခွန်းစ သင်ပေးလေ့ရှိတယ်။ အဲဒါကို အမိဖမ်းပြီး နည်းနည်း ချင်းစီ သင်ခဲ့ရတာ ပါ။

နေပူ(၁၁)၊ မိုးအုံ့ (၈) ဆိုတဲ့လင်္ကာကို အလွတ်ကျက်ပြီး ဘယ်လိုအခါမှာ အပါချာ ဘယ်လောက်ထားရမယ်၊ ရုပ်တာ Speed က နှေးရင် ဘယ်လိုမြန်ရင် ဘယ်လောက် စတဲ့ဟာတွေ ပေါ့။

ဘာဖလင် အမျိုး အစားကို သုံးမှာ လဲ၊ ဘယ်လို မှန်ဘီလူးအမျိုး အစားကို သုံးမှာ လဲဆိုတာတွေ ဆုံးဖြတ်တတ်ဖို့ ကျုပ်မှာ နားထင်နားရင်းတွေ ပူစိမ့်နေအောင် အထိုးခံရပြီး သင်ခဲ့ရတာ ပါဗျာ။

ဓာတ်ပုံသမားမှာ လည်း အမျိုး မျိုး ရှိတာပေါ့လေ။ ဖက်ရှင်ဓာတ်ပုံတို့၊ မူခင်း ဓာတ်ပုံ၊ သက်ငြိမ်ပုံတို့ စသည်ဖြင့် ပေါ့။ ကျုပ် ကတော့ ပေါ့ထရိတ်သမား သက်သက်ပဲ။ လူပုံပဲ...။ တစ်ခါတလေ မင်္ဂလာဆောင် လိုက်ရိုက်တယ်။ ကျုပ်ရဲ့ အိမ်သူနဲ့ စတွေ့တာလည်း ကျုပ်ဆရာရဲ့ ဓာတ်ပုံဆိုင်မှာ သူက ပေါ့ထရိတ်လာရိုက်ရင်းနဲ့ တွေ့တာလေ။

သူနဲ့ ချစ်ကြ၊ ကြိုက်ကြပြီး နှစ် နှစ် လောက်ကြာတော့ ယူကြမယ်တွေ ၊ ဘာတွေ ဖြစ်ကရော။ ဆရာကတောင်..

“ဟဲ့ကောင်..မြင့်ရွှေ မင်းက ဘာများ အ ဖြစ်ရှိသေးလို့ မိန်းမယူချင်ရတာ တုန်း “လို့မေးတယ်။ ကျုပ်လည်း ရှိခိုးဦးတင်နဲ့ ဓာတ်ပုံဆိုင်လေး တစ်ဆိုင် ခွဲထောင် ချင်ပါတယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း ခဿယ ပြောရတော့တာပဲ။ ဒီမှာ တော့ ဆရာက..

“မင်းတို့..ကိစ္စ တစ်နှစ် လောက် ဆိုင်းကြဦး” လို့ပြောတယ်။ အဲဒီ ကစလို့မှ

ဖလင်ဆေးကူးတဲ့ ပညာကို ကျကျနန သင်ပေးတော့တာပဲ။ အရင်တုန်းကလည်း ဆေးတော့ ဆေးဖူးသပေါ့။ ဒါပေမဲ့ တတ်လို့မဟုတ်ဘူး။ ဆရာက ဒါလုပ်လိုက်ဆို လုပ်လိုက်တာပဲ။ သီအိုရီတွေ ဘာတွေ လည်း နားမလည်ပါဘူး။

အချုပ် ကတော့ဗျာ..ဖလင်ကော်ပြားပေါ်မှာ ငွေပါတဲ့ ဓာတ်ဆားတွေ ကပ်ထားတာပါပဲ။ အဲ့ဒီ ဓာတ်ဆားမှု နဲ့တွေ ကွာမသွားအောင် ဂျယ်လတင် လို့ခေါ်တဲ့ဟာနဲ့အုပ်ထားတာ။ အလင်းနှင့် ထိလိုက်တော့ ငွေဓာတ်ဆားမှု နဲ့လေးတွေ က လင်းတဲ့နေရာလင်း၊ မှောင်တဲ့နေရာ မှောင်နဲ့ ပုံပေါ်လာတယ်။ အဲဒါကိုမှ အမှောင်ခန်းထဲမှာ မှ ဆေးရကူးရတာ ။ ငွေဓာတ်ဆားတွေ ဆိုတာက Silver Bromide တို့၊ Silver Chloride တို့ကိုခေါ်တာပါပဲ။ အမှောင် အခန်းထဲမှာ ဆေးတဲ့အခါကျတော့ ဖလင်သားပေါ်က Silver Halide တွေ ကို လျှောက်ချပေးနိုင်မယ့် Solution ကိုသုံးရတာ ပေါ့။ ဘယ်လောက် ပြင်းအားနဲ့ဆေးမယ်၊ ဘယ်လောက်အပူချိန်မှာ ဆေးမယ်၊ ဘယ်လောက်ကြာကြာ ဆေးမယ်ဆိုတာတွေ ကို ဆုံးဖြတ်ရတာ အရေး ကြီးတယ်။ နောက်ဆုံး ပုံထွက်ကောင်း၊ မကောင်း၊ Contrastများ သလား နည်းသလားဆိုတာတွေ ကို အဲဒါ တွေ က ဆုံးဖြတ်ပေးတာပါပဲ။

ပြီးသွားရင် ဓာတ်ဆားတွေ ကို Sodium သွါယိုဆာလဖိတ်နဲ့ ဆေးပစ်ရတယ်။ တစ်ခါတလေတော့လည်း အမိုးနီးယမ်းကို သုံးတယ်။ ပြီးရင် ရလာတဲ့နဂ္ဂတစ်ဖလင်ကို ရေသန့်သန့်နဲ့ ဆေးရတယ်။ အဲ့ဒီအဆင့်တွေ အားလုံးလက်စလက်န မှန်မှန်နဲ့ ပုံကောင်းတစ်ပုံထွက်ဖို့ ကျုပ်မှာ ှနှစ် ကျော်၊ နှစ် နီးပါး ထမင်းစားကျွန်ခံ သင်လာရတာ တဲ့ အချိန်ကာလက မဟာဆိုလား၊ ဘာလား အဲဒီ ဘွဲ့မျိုး တောင် ရဖို့ကောင်းနေပြီ။ ဒါတောင် သူများ ခိုင်းဖက်အ ဖြစ် အထိုးအကြိတ်ခံပြီးမှ သင်လာခဲ့ရတာ နော်။

အခုခေတ်များ တော့ လွယ်လိုက်တာများ ဗျာ။ ဘာဓာတ်ဆားတွေ ရဲ့ နာမည် ကိုမှ ကျက်နေ မှတ်နေစရာလည်း မလိုဘူး။ ဆေးရည်တွေ စပ်နေစရာ မလိုဘူး။ ကင်မရာထဲက Memory(မန်မိုရီ) ကတ်လို့ ခေါ်တဲ့ဟာလေးကို ကွန်ပျူတာထဲ ကူးထည့်ပြီး ခလုတ်တစ်ချက်နှိပ်လိုက်တာနဲ့ Printer (ပရင်တာ)လို့ခေါ်တဲ့ ဟာထဲကနေ ဓာတ်ပုံ ချက်ချင်း

တန်းထွက်လာတော့တာပါပဲ။

တစ်ခုတော့ ရှိတာပေါ့လေ။ ခုခေတ်မှာ အဲဒီ လိုနည်းနဲ့ ထွက်လာတဲ့ ဓာတ်ပုံတွေ ဟာ ဘယ်လောက်ကြာကြာခံမယ်တော့ မသိဘူး။ ကျုပ်တို့တုန်းက ပလတ်စတစ်အကြည်နဲ့ ဓာတ်ပုံ Album တွေ မပေါ်သေးဘူး။ စက္ကူထူထူနဲ့ ချပ်ထားတဲ့စာအုပ်မှာ ဓာတ်ပုံအရွယ်အစားကို လိုက်ပြီး ထောင့်လေးထောင့်မှာ ဘာရိတ်ဓားနဲ့ ခွဲထားတဲ့၊ ပြီးတော့ ဓာတ်ပုံအပေါ်ကနေ ဆီစိမ်စက္ကူနဲ့ အုပ်ပြီး သိမ်းတာ။ ကျုပ် အိမ်ထောင်ကျစက ကျုပ်မိန်းမကို ကိုယ်တိုင်ရိုက်ပေးတဲ့ ဓာတ်ပုံအခုထိ အကောင်းအတိုင်း ရှိနေသေးတယ်။ အဲဒီ တုန်းက ကျုပ်ကိုင်ခဲ့တဲ့ ကင်မရာ Leica-11 Camera လေ။ 135 ဖလင်ထည့်ရိုက်ရတဲ့ ကင်မရာပေါ့။ တစ်အိုးတစ်အိမ်၊ တစ်စီးပွား စထူထောင်တော့မယ်ဆိုပြီး ရှိစုမဲ့စုလေးတွေ ရောင် :ချပြီး ဝယ်လိုက်ရတာ ။ အိမ်ထောင်ဦး ပစ္စည်းလို့ ပြောရင်ရတာ ပေါ့။ အခုများ တော့ ဒစ်ဂျယ်တယ်ခေတ်တဲ့။

ဖလင်နဲ့ ရိုက်တဲ့ကင်မရာတွေ အသုံးမတည့်တော့ဘူး။ ကျုပ်တို့သဘောကျဖူးတဲ့ Nikon တောင်မှ Nikon F M 10 နဲ့ Nikon F6 အမျိုး အစားနှစ် ခု နောက်ပိုင်းမှာ ဖလင်ထည့်ရိုက်တဲ့ နေရာတွေ ထပ်မထုတ်တော့ဘူး။

ဖလင်ကင်မရာခေတ် ကုန်ပြီလေ။ အခု ကျုပ် လူရာမဝင် ဖြစ်နေသလိုပေါ့...။

*

ဘတ်စ်ကားပေါ်က တိုးတိုးငွေငွေ ဆင်းလာခဲ့ပြီးတော့ ချက်ချင်း တန်းပြီး အိမ်ဆီကို လမ်းမလျှောက် နိုင်သေးဘူး။ မောတာနဲ့ ဘတ်စ်ကားမှတ်တိုင်မှာ ခဏထိုင်နေရသေးတယ်။ တမင်အချိန်ဆိုင်း နေတာလည်း ပါပါတယ်လေ။ ကျုပ်အိတ်ကပ်မှာ ပါလာတဲ့ ပိုက်ဆံလေး မ ဖြစ်စလောက်နဲ့ အိမ်က ဇနီးသည်ကို ဘယ်လိုမျက်နှာပြရဦးမယ် မသိဘူး။

သား ဥ ယောက် ကလည်း မိဘကို တစ်ပြားမှ ပြန်မထောက် နိုင်တော့
ခက်တာပေါ့။ ဓာတ်ပုံသမား အတွေ့ နဲ့ ပြောရရင် ကျုပ်အ ဖြစ်က ရှေးခေတ်ကင်မရာသုံး
မီးလုံးကြီးတွေ လိုပဲ...။ မီးထိုးလိုက်တာနဲ့ အားပြင်းလွန်းလို့ ဓာတ်ပုံအရိုက်ခံရတဲ့ သူခင်ဗျာ
မျက်လုံးတွေ ဘာတွေ တောင် ပြာသွားတဲ့အထိ။ သားသမီးတွေ အရွယ်ရောက်လို့
သူတို့ပြန်လုပ်ကျွေးရမယ့် အလှည့်ကျတော့ အခုခေတ် ဓာတ်ပုံသုံး မီးလုံးတွေ လိုပါပဲဗျာ...။ ဟို
၂၆၀ ဆိုလား အရောင် ဖျော့ဖျော့နဲ့ မီးလုံးပေါက်စနလေးတွေ လေ။

အင်း...အဲဒီ အတိုင်းပဲ။

ကျုပ်က သက်ပြင်းကို လေးလေးပင်ပင် ချရင်း ဘတ်စ်ကား မှတ်တိုင်ကနေ
တစ်လှမ်းချင်းထပြီး ထွက်လာခဲ့တယ်။ ကျုပ်တို့ ရပ်ကွက်ထဲဝင်တဲ့ လမ်း ကတော့ ချိုင့်တွေ ၊
ခွက်တွေ အပြည့်ပဲ။ လမ်းထဲကို ဝင်ကတည်းက မီးပျက်နေတာကို သတိထားမိတယ်။

အိမ်ပေါ်ကို ကျုပ်လှမ်းတက်လိုက်တော့ ဖယောင်းတိုင်မထွန်းဘဲ
ဒီအတိုင်းထိုင်နေတဲ့ အိမ်သူဇနီးသည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ ဒါနဲ့ ကျုပ်က...

“ဟဲ့...မယ်တင် မှောင့်ကြီးမဲကြီးထဲ ဘာထိုင်လုပ်နေတာလဲ” ကျုပ်ရဲ့ အိမ်သူက
နည်းနည်း တုန်ယင်နေတဲ့ အသံနဲ့ ခပ်တိုးတိုး ပြန်ပြောတယ်။ “မလေးရှားမှာ လှစိုးဦး
အသတ်ခံရသတဲ့တော် ” “ဘယ်ကလှစိုးဦးလဲ” “ကျွန်မတို့သား အလတ်ကောင်နဲ့ အတူတူ
မလေးရှား သွားတဲ့ တစ်ယောက် ပေါ့ ကျုပ်ပါးစပ်က ‘သြော်’ လို့ပဲ ခပ်တိုးတိုး ညည်းမိတယ်။
ဘာပြောရမယ်မှန်း မသိဘူးလေ။ ကျုပ်ရဲ့ အိမ်သူ ကတော့... “အလတ်ကောင်တွက်ပါ။ ကျွန်မ
စိတ်မချဘူး အဖေကြီးရယ်။ ပြန်ခေါ်လိုက်ရင် ကောင်းမလား” လို့အားကိုးတကြီးလေသံနဲ့
မေးတယ်။ “ခက်တာပဲ...ကျုပ်ဘယ်လို ဆုံးဖြတ်ပေးရမှာ လဲ...။

ဟိုကောင် လှစိုးဦးကများ အရှုပ်အရှင်းတစ်ခုခုနဲ့ ငြိစွန်းခဲ့လို့ အသတ်ခံရတာ
လား...။ ပစ္စည်းလုရင်း အသတ်ခံရတာ လား...။ ဒါမှမဟုတ် ဘာကြောင့် လဲ...။ အခုတလော
မလေးရှားမှာ လူသတ်မှု ဖြစ်တဲ့ သတင်းတွေ ကိုတော့ ကြားကြားနေရတယ်။

ဟိုအရင်နှစ် ကလည်း မြန်မာတွေ အသတ်ခံရတယ် ဘာညာနဲ့ဖြစ်ပြီး

စိတ်ပူတဲ့သူတွေ ၊ စေတနာရှင်တွေ ၊ ဘုန်းတော် ကြီးတွေ က ထောက်ပံ့ကူညီတာနဲ့ အလတ်ကောင်ရော၊ သူ့သူငယ်ချင်းပါ တစ်ပြားမှ မကုန်ဘဲ မြန်မာပြည် ပြန်ရောက်လာကြသေးတယ်။

အဲဒါပြီးတဲ့နောက် ဘာကြာလို့လဲ။ မလေးရှားကိုပဲ ပြန်ထွက်ကြတာပဲ။ ဘဝနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဆုံးဖြတ်ကြပုံတွေ က ဒီဂျစ်တယ်ကင်မရာ ခလုတ်နှိပ်သလို ဖျတ်ခနဲ ဖျတ်ခနဲပဲ။ နောက်မှ ကွန်ပျူတာထဲမှာ ပြင်မယ်ဆိုတဲ့ သဘောလားမသိဘူး။ ကျုပ်တို့တုန်း ကတော့ ကင်မရာ ခလုတ်နှိပ်ဖို့ မီးရောင် တွေ ၊ အထားအသိုတွေ ကြည်လင်ပြတ်သားမှု တွေ ကို အကြာကြီး အချိန်ယူပြင်ဆင်ရသေးတာ။ ပိုင်နိုင်ပြီဆိုမှ ခလုတ်ပေါ်ကို လက်က နှိပ်ချလိုက်တာ။ ဘဝနဲ့ပတ်သက်လာရင်လည်း ဒီအတိုင်းပဲ။ ကျုပ်က စိတ်မောမောနဲ့ ဦးခေါင်းကို အသာယမ်းမိတယ်။

ဘဝနဲ့ပတ်သက်လာရင် ကျုပ် ကတော့ ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာကို မယုံဘူးဗျာ..။ ဘဝဆိုတာ Photoshop နဲ့ပြင်လို့ရတဲ့ အစားထဲက မဟုတ်ဘူး။ ကျုပ်ခေါင်းခါတာကို မြင်သွားတဲ့ ဇနီးသည်က မျက်နှာပျက်ပျက်နဲ့..

“ဘာ ဖြစ်လို့လဲ အဖေကြီးရယ်၊ လေယာဉ်စရိတ်နဲ့ ပွဲစားခ မကြေမှာ စိုးလို့လား..။ တော်၊ မိရီထဲမှာ သိမ်းထားတဲ့ ဟိုကင်မရာနှစ် လုံးကို ထုတ်ရောင် လိုက်ရင်ရောရှင် ဘယ်နှယ့်လဲ”

သူ ပြောနေတဲ့ ကင်မရာနှစ် လုံးဆိုတာ ကျုပ်ရဲ့ မင်္ဂလာဦးပစ္စည်း Leica 11 ကင်မရာနဲ့ လွန်ခဲ့တဲ့ ၁၀နှစ် ကျော်လောက်က မစားရက် မသောက်ရက် ခြိုး ခြံစုဆောင်းပြီး ဝယ်ထားတဲ့ Contax ၆ ကင်မရာကို ပြောနေတာပါ။ နှစ် ခုစလုံးက ဖလင်ထည့်ရိုက်ရတဲ့ ကင်မရာ တွေ ချည်းပဲလေ။ ကင်မရာပေမဲ့ ကင်မရာ မဟုတ်တော့ဘူး။ အလကားပေးရင်တောင် ယူမယ့်လူ မရှိတော့တာ။

“အဲဒီ ကင်မရာနှစ် လုံးက မင်းနဲ့ငါလိုပါပဲ မိန်းမရယ်..။ လူ ဖြစ်ပေမဲ့ ငါတို့ဟာ လူရာမဝင် ကြံတော့သလိုပေါ့..” လို့စိတ်ထဲကနေ ပြောနေမိတယ်။ ပါးစပ် ကတော့

ထုတ်မညည်းမိဘူး။ ဇနီးသည်က ကျပ်ဘာများ ပြောလေမလဲလို့ အားကိုးတဲ့ မျက်လုံးတွေ နဲ့
ကြည့်နေတယ်။ အခန်းထဲမှာ မီးမထွန်းထားတော့ သူ့မျက်နှာဟာ မူ နိမ့် နိမ့်မွှားမွှားနဲ့..။
အလင်းရောင် နည်းနေတယ်..။ ကင်မရာသမား စကားနဲ့ပြောရရင် လိုက်တင် (Lighting)
မကောင်းတော့ဘူး။ ပြီးတော့ ဘဝကလည်း လိုက်တင် (Lighting) မကောင်းဘူး။

ထက်မြတ်နိုင်ရင်

၂၀၁၄

*

အခန်း (၂)

ဒီမိုကရေစီ ရေကန်ထဲက လိပ်တစ်ကောင်

*

ကျွန်တော် ကတော့ ဟိုးအဝေးကြီးဆီကို ငေးကြည့်နေမိတုန်းပဲ။

*

တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ကျွန်တော် ဟာ လိပ်တစ်ကောင် ဖြစ်လာနေမှန်း

ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် သိနေတယ်။ ငယ်ငယ်တုန်း ကတော့ အဖေနဲ့ အမေက ကျွန်တော် ကို 'သိပ်စကား တတ်တဲ့ကောင်'။ တကယ်ဆို သိပ်ပြီးတော့ 'တတ်'နေတာဟာ အန္တရာယ်ရှိမှန်း စောစောစီးစီး ကတည်းက ကျွန်တော် သိခဲ့ဖူး ကောင်းတာပေါ့။ အိပ်ရာဝင် ပုံပြင်တွေ နဲ့ ချောသိပ်လေ့ရှိတဲ့ အဘိုးကို ကျွန်တော် မေးခွန်းတွေ မေးကြည့်ဖူးတယ်။ “ဘိုးဘိုး၊ ပုံပြင်တွေ ထဲမှာ မင်သမီးလေး ဒုက္ခရောက်နေတဲ့အခါတိုင်း မင်းသားလေး တောကစား ထွက်တာနဲ့ အမြဲတမ်း ကြုံတယ်နော်..” တို့။ “စင်ဒရဲလားဟာ ဘိုးဘိုးပြောသလို ဆင်းရဲတဲ့ ကောင်မလေးမှ မဟုတ်တာ။ သူ့အဖေက ကိုယ်ပိုင်အိမ်လည်းရှိတယ်၊ နောက်မိန်းမလည်း ယူနိုင်တယ်လေ။ ပြီးတော့ စင်ဒရဲလား ကိုယ်တိုင်တောင် ပုံပြင်ဆုံးတော့ ယောက်ျားယူသေးတယ် မဟုတ်လား။ အဲဒီ တော့ စင်ဒရဲလားဟာ အိမ်ပိုင်ယာပိုင်နဲ့ အရွယ်ရောက်ပြီးသား မိန်းမ တစ်ယောက် လို့ပဲ ပြောရမှာ ပေါ့..” တို့စသည်ဖြင့် ပေါ့။ ကျွန်တော်ရဲ့ စကားလုံးတွေ ဟာ နားရွက်တွေ ကို သမားရိုးကျပိတ်ထားချင်တဲ့ သူတွေ

အတွက်တော့ အဆိပ်ရှိတဲ့ပိုးကောင်တွေ နဲ့ တူနေမှာပဲ။ အဘိုးကတော့ ကျွန်တော် မေးခွန်းတွေ မေးတိုင်း ပြုံးပြုံးကြီးကြည့်တယ်။ ပြီးတော့ ပါးစပ်ကို ပိတ်မထားနိုင်လို့ ကောင်းကင်ပေါ်က ပြုတ်ကျပြီး သေရတဲ့ လိပ်ကလေးအကြောင်း ပုံပြင်ကိုပဲ ထပ်ခါတလဲလဲ ပြန်ပြောပြပါတယ်။

အဲဒီ ပုံပြင်ကို အားလုံး ကြားဖူးကြမှာပါ။ ရေအိုင်ကြီး တစ်အိုင်မှာ အင်မတန်မှ စကားများ တဲ့ လိပ်တစ်ကောင် နေထိုင်နေတယ်။ အဲဒီ ရေအိုင်ကို လာရောက်ပျံသန်း ကူးခတ်ကြတဲ့ ဟင်္သာ ငှက်တွေ နဲ့လည်း သူက အသိအကျွမ်း ဖြစ်နေတာပါ။

ဒီလိုနဲ့ တစ်ခုသော နွေရာသီမှာ ရာသီဥတုဟာ ဆိုးဆိုးရွားရွား အပူလွန်ကဲပြီး ရေအိုင်ထဲကရေတွေ ခန်းခြောက်ကုန်သတဲ့။ ငှက်တွေ အဖို့ ကတော့အကြောင်းမဟုတ်ပါဘူးလေ။ ဒီထက်ပိုကြီးမားပြီး ကြာမျိုး ငါး ပါးနဲ့ပြည့်စုံတဲ့ ရေကန်ကြီးတွေ ဆီကို ပျံသန်းပြောင်းရွှေ့သွားရုံပေါ့။ သူတို့မှာ က အတောင်ပံတွေ ရှိတာကိုး။

ခတ်နေတာ ကတော့ လိပ်ပဲ။ သွားတာလာတာကလည်း နှေးကွေးတော့ မိုင်ချီပြီးဝေးကွာတဲ့ တခြား ရေကန် ဆီ ဘယ်လိုပြောင်းရွှေ့မလဲ။ ဆက်ပြီးနေမယ်ဆိုရင်လည်း ခြောက်သွေ့သွားတဲ့ ရေကန်နဲ့အတူ သေဆုံးရမှာ ။

ကုန်းပေါ်မှာ တရွေ့ရွေ့သွားမယ်ဆိုရင်လည်း ဟိုဘက်ရေကန်မရောက်ခင် လမ်းမှာ တင် လူတွေ က ဖမ်းပြီး သတ်စားကြမှာ ကိုး။

ဒါပေမယ့်... လိပ်ကိုခင်မင်နေတဲ့ ဟင်္သာနှစ် ကောင် ကတော့ အကြံအစည်တစ်ခုရတယ်။ အဲဒါက တော့ တုတ်ချောင်းတစ်ချောင်းကို ဟိုဘက်အစွန် ဒီဘက်အစွန်ကနေ နှုတ်သီးနဲ့ ကိုက်ချိပ်သန်းစမယ်။ လိပ် ကတော့ အလယ်ကနေ တုတ်ကို ပါးစပ်နဲ့ ကိုက်ပြီး ခိုရင်း လိုက်ရမှာ ပေါ့။

အဲဒီလိုစီစဉ်ပြီးတော့ လိပ်ရဲ့ စကားများ တဲ့ အကျင့်ကိုသိနေတဲ့ ဟင်္သာက ကတိတစ်ခုတောင်းတယ်။

“အဆွေလိပ်၊ ငါတို့ အဲဒီ လို ပျံသန်းနေ ခိုက်မှာ ဘယ်သူက ဘာပဲပြောပြော

အဆွေက နှုတ်တုံ့ပြန် ခြင်းလုံးဝမလုပ်ပါဘူးလို့ ကတိပေးပါ’

တဲ့။ လိပ်က စကားပြောဖို့ပဲ ပါးစပ်ဟလိုက်ရင် ပြုတ်ကျပြီး သေမှာ စိုးလို့ပါ။
လိပ်ကလည်း ကတိပေး လိုက်တယ်။

ဒါနဲ့ အစီအစဉ်အတိုင်း တုတ်ရဲ့ အဖျားနှစ် ဖက်ကို ဟင်္သာနှစ် ကောင်က ချီ
လိပ်က အလယ်ကောင်မှာ တုတ်ကို ပါးစပ်နံ့ကိုက်ပြီးခိုလို့ ကောင်းကင်ပေါ်
ပျံသန်းခဲ့ကြတယ်တဲ့။

လယ်ကွင်းတွေ ပေးလည်း ဖြတ်ပျံရော မြေပြင်ပေါ်က
နွားကျောင်းသားလေးတွေ က မော့ကြည့်ညှဉ်း မြင်သွားတော့...

ဟေ့။ ထူးဆန်းလိုက်တာ’

လို့အော်ဟစ်ပြီး အောက်ကနေ အပြေးလိုက်ကြည့်ကြတယ်။
ခေါင်းတမော့မော့နဲ့ ပြေးလိုက်ရင်း ပါးစပ်ကလည်း သူတို့ထင်ရာမြင်ရာတွေ တစ်ယောက်
တစ်ပေါက် ပြောကြတာပေါ့။

အဲဒီ စကားတွေ ကို ကြားရတော့ လိပ်ခမျာ အူယားလာတယ်။

နောက်ဆုံး...မနေနိုင်လွန်းတော့လို့ ပြန်ပြောမယ်ဆိုပြီး သူ့ပါစပ်ကို
ဟလိုက်မိတာနဲ့ တစ်ဖြိုင့်နက်ကိုက်ထား တဲ့တုတ်ချောင်းကနေ လွတ်ပြီးမြေပြင်ပေါ်ကို ပြု
တ်ကျသေရသတဲ့။

အဖိုးက အဲဒီပုံပြင်ကို ပြောပြီး နေရာတကာတိုင်းမှာ အခြေအနေကို
မသုံးသပ်တတ်ဘဲ ပါးစပ်ဟရင် ဒုက္ခတွေ တတ်တယ်လို့ ဆုံးမတာ။ အဲဒီ ကတည်းက
ကျွန်တော် ကျောကုန်းမှာ အခွံမာမာတစ်ခု တဖြည်းဖြည်းချင်း ခုံထလာခဲ့တယ်လို့ခံစားရတာ
ပဲ။

ကျွန်တော် က ပါးစပ်ဟရင် သေမယ့် လိပ်တစ်ကောင်ပါ။ ဒါနဲ့များ ဘာ
ဖြစ်လို့ကျွန်တော် ကို စကားလုံးတွေ သင်ပေးလိုက် ကြတာလဲ။

ကျွန်တော် တို့ ငယ်ငယ်တုန်းက အိမ်တိုင်းစေ့ တီဗီဝယ်မကြည့်နိုင်ဘူးလေ။ ကျွန်တော် တို့ တစ်လမ်း လုံးမှာ ရုပ်မြင်သံကြားစက် ဝယ်နိုင်တာ တစ်အိမ်ပဲ ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော် တို့ ကလေးတွေ က တီဗီကြည့်ချင် ရင် အဲဒီ အိမ်မှာ သွားကြည့်ရတယ်။

(အခုနေပြန်တွေ :ကြည့်တော့ ‘မျက်နှာငယ်လိုက်တာ...’ လို့ ခံစားရတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီ တုန်းက တော့ ကလေးမို့လို့လား မသိဘူး။ အဲသည့်လိုမျိုး တွေ မခံစားတတ်ဘူး။ ကိုယ်ကြည့်ချင်တဲ့ ရုပ်ရှင်ကားတွေ တီဗီမှာ ကြည့်ရရင်ကိုပျော်နေတာပဲ)

တီဗီပိုင်ရှင်ဦးလေးကြီးက မဆိုးပါဘူး။ တနင်္ဂနွေနေ့ နေ့လယ်မြန်မာကားလာချိန်ဆို တီဗီကို အမြဲဖွင့်ပေးထားတတ်တယ်။ သူက ပက်လက်ကုလားထိုင်ပေါ်ကနေ ကြည့်တာ။ သူ့ပက်လက်ကုလားထိုင်နဲ့ တီဗီကြားမှာ တော့ ကျွန်တော် တို့ကလေးတွေ ထိုင်ဖို့ဖျာအစုတ်လေးတစ်ချပ်ခင်းပေးထားတယ်။

စည်းကမ်းချက် ကတော့ တစ်ခုတည်းပဲ။

ဘာပဲပြနေ ပြနေ လုံးဝမဝေဖန်ရဘူး။

တစ်ခွန်းလောက်ဝေဖန်စကားပြောမိတာနဲ့ ချက်ချင်း သူတီဗီကို ထပ်တိတ်တယ်။ ပြန်တော့... ဒါပဲ။ သူတီဗီမှာ ပြောတာကို ဝေဖန်တဲ့လူအဖို့ သူတီဗီကို ကြည့်ခွင့်မရှိဘူးဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်ပါ။

တီဗီကို ပိုက်ဆံပေးဝယ်ထားတဲ့ သူရဲ့ အခွင့်အရေး ဟာ တီဗီဖွင့်ပိတ်ခလုတ်ပေါ်မှာ လုံးဝအာဏာ သက်ရောက်မှု ရှိပါတယ်။ ဒါဟာ လွန်ခဲ့တဲ့နှစ် ပေါင်း သုံးဆယ်ကျော်က ကျွန်တော့်ကလေးဘဝနေ့ရက်များ မှာ ပေါ့။

(အဲဒီတုန်းက သမဝါယမဆိုင်မှာ တန်းစီရမယ်၊ အဲဒီ တုန်းက ဧည့်မထ ဆန်စားရတယ်၊ အဲဒီ တုန်းက အခုထက်သစ်ပင်တွေ ပိုပါတယ်၊ အဲဒီတုန်းက ဆောင်းတွင်

ဟာ အေးတယ်၊ အဲဒီတုန်းက တရုတ်ပစ္စည်းတွေ အခုလေက်မများ သေးဘူး၊ အဲဒီ တုန်းက ကျွန်တော့်အိပ်မက်တွေ ဟာ ရှေးဟောင်း ရုပ်ရှင်ကားတွေ လိုပါပဲ။ အဖြူအမည်း နဲ့ ပေမဲ့ အရသာရှိတယ်)

အဲဒီတုန်းက တနင်္ဂနွေတစ်ရက်မှ သူ့တီဗီရှေ့ထိုင်မော့ရင်း မြန်မာကားတစ်ကားကို ကြည့်နေရာက ကျွန်တော့ပါးစပ်က လွှတ်ခနဲ တစ်ခွန်းပြောလိုက်မိတယ်။

‘ရုပ်ရှင်ထဲမှာ ဈေးဝယ်ကြတဲ့လူတွေ က ပိုက်ဆံပြန်အမ်းတာကို စောင့်ယူဖို့မလိုကြဘူးနော်..’

ကျွန်တော် စကားဆုံးဆုံးချင်းမှာ ပဲ တီဗီပိုင်ရှင် ဦးလေးကြီးက ပက်လက်ကုလားထိုင်ပေါ်ကနေ ဆတ် ခနဲ ထလာပြီး တီဗီခလုတ်ကို ပိတ်ပစ်လိုက်တယ်။ ပြီးတော့ ကျွန်တော့်ကို မျက်နှာထားတည်တည်နဲ့ ကြည့် ပြီး မေးဆပ်ပြတယ်။

အမိပ္ပါယ် ကတော့ ‘ဟေ့ကောင်...သွားတော့’ပေါ့။ သူ့တီဗီမှာ ပြနေတဲ့မြန်မာကားကို ဝေဖန်မိလို့ ကျွန်တော့်ကို တီဗီကြည့်ခွင့် ပိတ်ပစ်လိုက်တယ်ပြီပေါ့။ ဒီလိုနဲ့ ကျွန်တောလည်း ကိုယ့်အိမ်ကိုကိုယ်ကုပ်ကုပ်ကလေး ပြန်လာခဲ့ရတယ်။ ကျွန်တော် မျက်နှာမကောင်းတာကို အိမ်က ဘကြီးတွေ လို့ မေးတော့ အကျိုး အကြောင်း ပြောပြမိရော ...။ ဘကြီးက ရယ်တယ်။ ပြီးတော့ ...

“သား ... အခုပြောတဲ့စကားတွေ က သမားရိုးကျအစွဲဟောင်းတွေ ကို ဝေဖန်တဲ့စကားတွေ ကွ။ အဲဒီ လိုမျိုး ဝေဖန်တဲ့လူဟာ အသိဉာဏ်မြင့်မြင့် ရှိရမယ်။ ငါ့သား အသိဉာဏ်မြင့်အောင် စာများများ ဖတ်ပေးကွ”

ကျွန်တော် ဘကြီးက နိုင်ငံရေး သမားဟောင်းပါ။ သူ့ခုတင်အောင်က သေတ္တာပုံးတွေ ထဲမှာ စာအုပ်တွေ ဆိုတာ ပြည့်နေတာပဲ။ ဘကြီးပြောတဲ့စကားတွေ အကုန်လုံးကို ကျွန်တော် နားမလည်နိုင်ခဲ့ပါဘူး။ အထူးသဖြင့် “သမားရိုးကျ အစွဲဟောင်း” တို့၊ “ဝေဖန်တာ” တို့ “အသိဉာဏ်မြင့်တာ” တို့ ဆိုတဲ့ စကားလုံးတွေ ဟာ ကျွန်တော် လို ကလေး

တစ်ယောက် အတွက် လျှောက်ဖို့ ဝေးလွန်းတဲ့ခရီးပါ။ မော့ကြည့်ဖို့တောင် ပျင်းရိလောက်တဲ့ အဓိပ္ပာယ်တွေ ပါ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် သေသချာချာနားလည်လိုက်တာတစ်ခုတော့ ရှိတယ်။ အဲဒါ ကတော့ “စာများများ ဖတ်ရတယ်” ဆိုတာပဲ။

အဲဒီ အချိန်ကစပြီး ကျွန်တော် ဟာ စာဖတ်လွန်းတဲ့ လိပ်တစ်ကောင် ဖြစ်သွားခဲ့ပါတယ်။ ဒါဟာ လိပ်တစ်ကောင်အတွက်တော့ ကျိန်စာပါပဲ။ အထူးသဖြင့် (ပါးစပ်ဟလိုက်တာနဲ့ သေရတော့မယ့်) ကျွန်တော် လို လိပ်သတ္တဝါအတွက်တော့ စာဖတ်တယ်ဆိုတာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်နည်းနည်း ချင်းစီ သတ်သေနေတာပါပဲဗျာ။

*

ကျွန်တော် ဟာ အနေအထိုင်မတတ်တဲ့ လိပ်တစ်ကောင်ပါ။ လူတွေ ကို စကားလုံးတွေ ပြောပြချင်ရတာ နဲ့ ... အတွေ့ သစ်တွေ လှုပ်နှိုးချင်ရတာ နဲ့ ... ကိုယ့်ကျောကုန်းပေါ်က အခွံကိုမှ အားမနာ။

စာတွေ များများ ဖတ်ရင် ....။

လူတွေ ကို စကားများများ ပြောလို့ရမယ် ထင်ခဲ့တာ။

(တချို့ အမှာ :တေဟာ နှစ် ပေါင်း နှစ် ဆယ်ကျော်ပြီးမှ

အဖြေသိရတတ်တဲ့အကြောင်း ဘယ်သင်္ချာစာအုပ်မှာ မှ မရေး သားထားဘူးဗျာ)

*

မင်းတုန်းမင်းကြီးဘဝ မရောက်ခင် ‘မောင်လွင်’ ဆိုတဲ့

ဘုန်းကြီးကျောင်းသားဘဝမှာ ဆရာတော် ရဲ့ အရိုက်ခံခဲ့ရပုံအကြောင်း လူတော် တော်

များများ က သိကြမှာ ပါ။ ‘မင်းတုန်းမင်းနှင့် ငါးခြောက်ပြား’ဆိုတဲ့ ခေါင်းစဉ်နှင့်
ကျောင်းသင်ခန်းစာ ပြဋ္ဌာန်းဖူးတယ်။

နောင်တစ်ချိန်မှာ မင်းတုန်းမင်း ဖြစ်လာမယ့် ‘မောင်လွင်’
‘ဟာဘုန်းကြီးကျောင်းသားဘဝနဲ့ ပညာသင်နေတုန်း တစ်နေ့ကျတော့ ဆရာတော်
ဘုန်းကြီးက ဒါယကာ တစ်ယောက် လာလှူတဲ့ ငါးခြောက်ပြားကို သိမ်းခိုင်းတယ်။

ဒါနဲ့.. ‘မောင်လွင်’လည်း ငါးခြောက်ပြားကို ကျက်သရေခန်းထဲမှာ
သိမ်းထားလိုက်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ တစ်ရက်မှာ ဆရာတော် ကြီးက ဘုဉ်းပေးချင်လို့
ငါးခြောက်ပြားကို သွားယူခိုင်းတော့ မရှိတော့ပါဘူး။ ပျောက်နေပါပြီ။

ဒါကြောင့် ဆရာတော် ကြီးက ‘နောင်တစ်ချိန်မှာ ဘုရင်လုပ်မယ့်သူဟာ
ငါးခြောက်ပြားတစ်ပြားကိုတောင် လုံခြုံအောင်မသိမ်းနိုင်ဘူးလား’ ဆိုပြီး ကျောပြင်ကို
အရှိုးထင်အောင် ရိုက်သတဲ့လေ။

အဲဒါကိုလည်း ဘုရင် ဖြစ်သွားပြီးတဲ့နောက်မှာ သူ့ရဲ့ သားတော် တွေ ကို
ဆရာအရိုက်ခံရတာ မငြိုငြင်ဖို့ ဆုံးမရင်း ကျောပြင်က အရှိုးရာကို လှန်ပြတယ်လို့ ရေး
ထားတာ။

(ကျွန်တော် ကတော့ ပိုပိုသာသာတွေ လျှောက်ရေး ထည့်ထားတယ် ထင်တာပဲ။
ပြီးတော့...ကလေးကို ရိုက်ပြီးဆုံးမတာကို အားပေးရာလည်း ရောက်ပါတယ်ဗျာ။ မမိုက်ပါဘူး။)

ဒါပေမဲ့ လူတွေ ဟာ အပိုဆာဒါးတွေ ထဲမှာ နစ်မြှောတတ်ကြမှန်း ကျွန်တော်
မသိခဲ့ဘူး။ မိဘမေတ္တာတို့၊ ဆရာကျေးဇူး တို့ဆိုတဲ့စကားလုံးတွေ နဲ့ မြူဆွယ်ဖမ်းစားလိုက်ရင်
လူတွေ ဟာ မျက်ရည်လွယ်တတ်ကြမှန်း ကျွန်တော် မသိခဲ့ဘူး။

ကျွန်တော် က လိပ်ကိုး။ အန္တရာယ်အကြီးဆုံး ခလုတ်ကိုမှ
သွားပြီးနင်းလိုက်မိတယ်။ ကျွန်တော် က...

“ ဘုန်းကြီးက ငါးခြောက်ပြားကို ဘာလို့ သိမ်းခိုင်းရတာ လဲ။ တကယ်ဆို

ဘုန်းကြီးက နေဖို့ညစာ သိမ်းဆည်းထားခိုင်း ကောင်းလို့လား၊ ဘုန်းကြီးဆိုတာ လောဘ... ဒေါသ...မောဟ...ကင်းအောင်..." ကျွန်တော် စကား မဆုံးလိုက်ပါဘူး။ တခြားသူတွေ က သံသယမျိုး စုံ၊ စွပ်စွဲချက်မျိုး နဲ့ ကျွန်တော့်ကို တိုက်ခိုက်ပါတော့တယ်။ 'မင်းက သံဃာကို ဘာ ဖြစ်လို့ စော်ကားရတာ လဲ' "မင်းက ဘင်္ဂါလီလား" "သံဃာတွေ ကို ကျေးဇူးကန်းတဲ့ကောင်..၊ ရွှေဝါရောင် တော် လှန်ရေး ကို မေ့သွားပြီလား" အဲဒီ လို တိုက်ခိုက်မှု တွေ ဟာ ဘယ်လိုစဉ်းစားတွေ :ခေါ်မှု အခြေခံက ထွက်ပေါ် လာသလဲဆိုတာတောင် နားမလည်နိုင်တော့ပါဘူး။ ကျွန်တော် လက်ညှိုး ထိုးပြနေတာက Lateral tinkering လို့ခေါ်တဲ့ ဖြန့်ထွက်တွေ :တောမူ ။ သူတို့မြင်တာက ထိုးပြနေတဲ့ ကျွန်တော် လက်ညှိုး :..။

တိုးတိုးလေးတောင် စကားပြောခွင့် မရနိုင်တော့ဘူးလား။ အဆိပ်သင့် သံသယတွေ ..၊ လေထုထဲမှာ မှုန်ရီဝေဝနေတဲ့ စွပ်စွဲချက်တွေ ..၊ ရန်လိုတဲ့ မျက်လုံးတွေ ဟာ နှစ် ပေါင်းနှစ် ဆယ်ကျော် အပတ်တကုတ် လေ့လာ ဖတ်ရှုခဲ့ရတဲ့ကျွန်တော် ရဲ့ အသိဉာဏ်ကို တုန်လှုပ်ချောက်ချား သွားစေပါတယ်။

ကျွန်တော် လေ့လာခဲ့တဲ့ ဒဿနာတွေ ဟာ ရန်လိုနေတဲ့ သံသယတွေ ကို မငြိမ်းသတ်နိုင်ဘူးဗျာ။ ကျွန်တော် ဖတ်ခဲ့တဲ့ စာအုပ်ပေါင်းများစွာ ဟာ အခြေအမြစ်မရှိတဲ့ တစ်ဖက်သတ် အစွဲအလမ်းတွေ ကို မဆေးကြောနိုင်ဘူး။

"ဒီအတိုင်း..." ဆို တစ်သက်လုံး 'ဒီအတိုင်း...' ပဲကျက်ကြ၊ မှတ်ကြ၊ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ကြတဲ့ သမားရိုးကျ အစဉ်အလာနဲ့ မတူအောင် နောက်ရှုထောင့် တစ်ခုပြောင်း ကြည့်မိတာပါ။ မရဘူးလား။ လက်မခံနိုင်ဘူးလား။ ကျွန်တော် တော့ ကြောက်လာပြီဗျာ။

(တန်ပြန် မေးခွန်းထုတ်တာကို လက်မခံနိုင်တဲ့) အာဏာရှင်တွေ ဟာ နှစ် ၅၀ လုံးလုံး လူတွေ ရဲ့ ဦးနှောက်ကို အာဏာရှင် အကျင့်ဝင်ရအောင် ပုံသွင်း ပစ်လိုက်ပြီလားဟင်။

လူတွေ ဟာ သူတို့ကိုယ်သူတို့ အာဏာရှင်တွေ ဖြစ်လို့ဖြစ်မှန်း မသိကြ ကတော့ဘူး။ သူတို့နဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောရင် မကြိုက်ဘူး။ သူတို့နဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်ပြောရင် မကြိုက်ဘူး။ သူတို့ မမြင်တဲ့ ရှုထောင့်က မေးခွန်း ထုတ်လိုက်တာနဲ့ အတူတကွ ဖြေရှင်းဖို့

မကြိုးစားဘဲ ‘ရန်သူ’ လိုစွပ်စွဲလိုက်ကြတယ်။ တိုးတိုးလေးတောင် စကားပြောခွင့်
မရနိုင်တော့ဘူးလား။

ဟိုးတစ်ဖက်တစ်နေရာမှာ တော့တစ်စုံ တစ်ယောက် ဟာ ‘လက်တွေ့
ဖြစ်နိုင်တာထက် ပိုတောင်းဆိုကြ မယ်ဆိုရင် ရပြီးသားတောင် ပြန်ပြီးဆုံးရှုံးသွားနိုင်တယ်’
လို့လေသံအေးအေးနဲ့ ခြိမ်းခြောက်နေလေရဲ့...။

ကျွန်တော် ကတော့ ဝေဖန်တာ ကြားရရင် တီဗီကို ထပြီး ပိတ်ပစ်လိုက်မယ်ဆိုတဲ့
လူကြီး တစ်ယောက် ကို ပြန်သတိရနေမိတယ်။ တိုးတိုးလေးတောင် စကားပြောခွင့်
မရနိုင်တော့ဘူး။

ဒီမိုကရေစီ သေဆုံးနေတာကို လိပ်တစ်ကောင်ဟာ ငေးကြည့်နေရပေါ့။

*

ကျွန်တော် က ‘အများ ကြီး နားလည်အောင်..’ ဆိုပြီး နှစ် ပေါင်း နှစ် ဆယ်ကျော်
စာတွေ တရစပ်ဖတ်ခဲ့တယ်။ အခုနေ ပြန်လှည့် ကြည့်လိုက်တော့ ဘယ်သူမှ စာမဖတ်ဘူး၊
ကျွန်တော့် ဘေးမှာ ဘယ်သူမပါမလာဘူးဆိုတာ တွေ့ လိုက်ရတယ်။ ဟင်...ငါ တစ်ယောက်
တည်း ရွာပြန်ရောက်နေပါလား...ဆိုတဲ့အတွေးနဲ့ ကျွန်တော် တုန်လှုပ်သွားတယ်။
ကျန်တဲ့သူတွေ က ဟိုးဘက်တစ်လမ်းမှာ ...။ သူတို့လို မတွေ့ သူ အချင်းချင်း
အခေါ်အပြောလုပ်လို့ ကောင်းနေတာပဲလေ။ ဘာပြဿ နာမှ မရှိဘူး။ ပြဿ နာ
ရှိနေတာက ကျွန်တော် တစ်ယောက် တည်း...။ စာတွေ လည်း အများ ကြီးဖတ်ထားတယ်ဗျာ..၊
စကားတွေ လည်း အများ ကြီး ပြောချင်နေတယ်။ (ပြောဖို့ ပါးစပ်ဟရင် သေမယ်ဆိုတာ
သိသိချည်းနဲ့) ကျွန်တော် ဆိုတဲ့ လိပ်တစ်ကောင်ဟာ ဒီမိုကရေစီနဲ့ တခြားသော ဆန့်ကျင်ဘက်
အတွေး :တွေ အကြောင်း စကားပြောဖို့ ပါးစပ်ကို ဟလိုက်တယ်။ ဒါပေမဲ့...

ဟော...လူတွေ က သူတို့ရဲ့ နားရွက်တွေ ကို ပိတ်ပစ်လိုက်ကြပြီ။ ဝမ်းနည်းစရာ

ကောင်းလိုက်တာ။ပျက်စီးသွားလို့ မဟုတ်ပါဘူး။ မပြင်ဘဲထားလိုက်လို့ ဝမ်းနည်းစရာ
ကောင်းနေတာပါ။

မင်းခိုက်စိုးစန်

ဇန်နဝါရီ၊ ၂၂၊ ၂၀၁၄

စွန့်လွှတ်ကြသူတွေ ရဲ့ အိပ်မက်ဟာ အရောင် နဲ့လား

*

အသုဘပို့သည့် ခိုင်နာကားက ရေဝေးသုသာန် ထဲကိုဝင်လိုက်ပြီ ဆိုသည်နှင့်
ဘာမှန်းမသိသည့် သွေခြောက်မှု တွေ က ရင်ထဲသို့ တိုးဝင်လာသည်။ အမျိုး အမည်
မသိသော အပွေးနံ့သာတိုင်များ ၏ ချိုအီအီ အနံ့များ က လေထဲတွင် ပျံ့လွင့်နေ၏ ။
မြေပြင်ပေါ်တွင် ပြန့်ကျဲနေသော သစ်ရွက်ခြောက်ကြွေများ သည် ကားဖြတ်မောင်းသွားသည့်
အရှိန်ကြောင့် ဟိုမှဒီမှ လူးလွန်ရွေ့လျားသွားကြသည်။ မကြာမီ ပတ်ဝန်းကျင်မှ အသံများ က
တိတ်ဆိတ်မှု ကို ဖြိုခွဲလိုက်ကြ၏ ။

သခင်အုန်းလွင် အသက်(၉၃)နှစ် ဟုသာ ဆေးအဖြူရောင် နှင့် ရိုးရိုးရှင်းရှင်း ရေး
ထားသည့် အသုဘခေါင်း တစ်ခုကို ကျွန်မက မမှိတ်မသုန် စိုက်ကြည့်နေမိသည်။

ဪ...ဘယ်လို ဘွဲ့ထူးဂုဏ်ထူးကိုမှ မမက်မောတတ်တဲ့ အဘဟာ အခု
သေသွားတော့လည်း ‘သခင်’ဆိုတဲ့ ပညတ်လေးတစ်ခုသာ ရသွားရှာပါလား’

တကယ်ဆိုလျှင် ကျွန်မ၏ အဘိုးနှင့် အဘတို့က ငယ်သူငယ်ချင်းတွေ ပင်။ ကျွန်မ
အဘိုးဆုံးသွားသည့် အချိန်တွင် အမေက ကျွန်မ ကိုပင် မမွေးရသေးချေ။ လူ့လောကထဲကို

ကျွန်မရောက်လာသည့် အခါ အဘ၏ အသက်သည် ၆၅နှစ် ခန့် ရှိနေလေပြီ။

အဘနှင့် ကျွန်မတို့က အိမ်နီးချင်းတွေ ဆိုတော့ ကျွန်မ၏ ငယ်ဘဝတွင် အဘကိုပင် ကိုယ့်အဘိုး တစ်ယောက် ကဲ့သို့ ချစ်ခင်လေးစားခဲ့သည်။ သားထောက်သမီးခံ မရှိသည့် အဘနှင့် အလုပ်များ သော မိဘတွေ နှင့် နေရသည့် ကျွန်မက အလိုလိုပင် စကားပြောဖော်၊ ကစားဖော် ဖြစ်ခဲ့ရ၏ ။ အဘက ကျွန်မ မသိလိုက်သော ကိုလိုနီခေတ်၊ ဂျပန်ခေတ်၊ ကတ်စဘီခေတ် စသဖြင့် ခေတ်အဆက်ဆက်၏ အကြောင်းတွေ ကို ပြောပြသည်။

ပြီးတော့ အဘ၏ ကျောင်းသားဘဝ လှုပ်ရှားမှု များ အကြောင်း၊ ဂျပန် တော်လှန်ရေး အကြောင်း၊ လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲမှာ ဆက်နွဲ့ခဲ့တာတွေ ၊ ပြည်တွင်း ၊ စစ်မီးတွေ ဘယ်လို လောင်ကျွမ်းခဲ့ရသည် ဆိုတာတွေ နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး နှင့် ဒီမိုကရေစီ ရေး စီးတို့တွင် အဘအပါအဝင် လှုပ်ရှားခဲ့သည့် အကြောင်းအားလုံး လိုလိုပင် ကျွန်မကို ပြောပြလေ့ရှိလေသည်။

ကျွန်မက အဘ၏ စွန့်လွှတ်အနစ်နာခံပြီး နိုင်ငံရေး လုပ်ခဲ့သည့် အကြောင်းတွေ ကြားရတော့ “တခြားလူတွေ လို လွတ်လပ်ရေး မော်ကွန်းဝင် ဘာအဆင့်၊ ညာအဆင့်တွေ ရော မရခဲ့ဘူးလား” ဟုမေးသည့်အခါ အဘက ဘာမှမပြောဘဲ အကြာကြီး ပြုံးနေခဲ့၏ ။

ထို့နောက် အဘက..

“အဲဒါတွေ ရဖို့ဆိုတာက တိုင်းပြည်အတွက် ကိုယ်ဘာတွေ လုပ်ခဲ့ပါတယ် ဆိုတဲ့အကြောင်းတွေ ကို လျှောက်လွှာရေး ပြီး တင်ရသေးတာ။ အဲဒါကို စစ်ဆေးစုံစမ်းတဲ့အဖွဲ့က ပေးစေဆိုတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှ ရတာ ပါ ငါ့မြေးရယ်...။ တကယ်တော့ အဘက နိုင်ငံရေး လုပ်တယ်ဆိုတာ အကျိုး အမြတ် တစ်စုံတစ်ရာ ရဖို့အတွက်မဟုတ်ဘူး။ ဘာရကောင်းစေ ဆိုတာတွေ လည်း အဘစိတ်ထဲမှာ မရှိဘူး။ တိုင်းပြည်ကို အဘချစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ဒီတိုင်းပြည်ကြီး နစ်နာတာကို ပြန်ထူထောင်ဖို့ အဘက တတ်နိုင်သလောက် လှုပ်ရှားပါဝင်တယ်။ ဒါပါပဲ။ တခြား ဘာကိုမှ မလိုချင်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ စောစောက

ငါ့မြေးပြောသလို လွတ်လပ်ရေး မော်ကွန်းဝင် အဆင့်ရတဲ့ လူတွေ ကလည်း တိုင်းပြည်ကို ကောင်းအောင် လုပ်ခဲ့တဲ့လူတွေ ပါပဲ။ သူတို့အတွက်လည်း အဘက ဂုဏ်ယူပါတယ် ငါ့မြေးရယ်” ဟု တစ်လုံးချင်း တည်တည်ငြိမ်ငြိမ် ပြောခဲ့သော အဘ၏ အသံကို ကျွန်မ အခုထိ ကြားယောင်နေဆဲပင်။

နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားအ ဖြစ် ထောင်အကြိမ်ကြိမ် ကျခဲ့ဖူးတဲ့အဘ၊ တိုက်ပိတ်ခံရပြီး အစာငတ်ခဲ ဆန္ဒပြခဲ့တဲ့အဘ၊ ကြိုး ပေးဖို့ နှစ် ကြိမ်အဖမ်းခံရပြီး ကြိုး တိုက်ထဲမှာ နေခဲ့ဖူးတဲ့ အဘ၊ တိုင်းပြည်အတွက် နှစ် ပေါင်း များ စွာ အလုပ်လုပ်လာခဲ့တဲ့ အဘ ဟာ အခုသေသွားတော့လည်း ဘာရာထူး၊ ဘာဂုဏ်ဒြပ်မှ မရှိဘဲ လူ အယောက် ၃၀ လောက်သာ သူ့ရဲ့ နောက်ဆုံးခရီးကို လိုက်ပို့နိုင်ခဲ့ကြပါလား... ။

အဘ၏ ခေါင်းပေါ်တွင် လွမ်းသူ့ပန်းခွေ တစ်ခုက လွဲ၍ မည် သည့် ပကာသနနှင့် မှ ဆင်ယင်မထားပေ။ အဘ၏ ရုပ်ကလာပ် ထည့်ထားသည့် ခေါင်းကိုလည်း ဘာနှင့် မှ လွှမ်းမထားချေ။ အရာအားလုံးသည် သမားရိုးကျ ဆန်နေလေသည်။ တိုင်ပြည်အတွက် စွန့်လွှတ်အနစ်နာခံခဲ့သည့် လူ တစ်ယောက် ၏ ဈာပနတွင် မည် သည့် အဆောင်အယောင်မှ ပါမသွားတာ ကတော့ ဝမ်းနည်းစရာပင်။

မကြာခင်မှာ ပဲ အသုဘပို့သည့် လူထဲမှ အမျိုး သား ၃ယောက် က အဘ၏ ရုပ်ကလာပ်ကို မီးသင်္ဂြိုဟ်ဖို့ စက်ထဲထည့် လိုက်ကြလေသည်။ ငိုသံတွေ က ခြောက်သွေ့တိတ်ဆိတ်နေ၏ အသုဘပို့သည့် လူများ ကလည်း မိမိတို့ လုပ်ရမည် တာဝန်တစ်ခု ပြီးဆုံးသွားသကဲ့သို့ မျက်နှာလွှဲ လိုက်ကြတော့သည်။

“နေရစ်တော့..အဘရေ” ကျွန်မ တိုးတိတ်စွာ ရေရွတ်ရင်း ဝမ်းနည်းနေမိ၏ ။ အမွှေးတိုင်များ ၏ စူးစူးရှရှအနံ့များ က နှာခေါင်းထဲ တိုးဝင်လာပြန်သည်။ စက္ကန့် အနည်းငယ်မျှ တိတ်ဆိတ်သွားသည့် အခန်းကျဉ်းလေးသည် ခဏချင်းမှာ ပင် လူသားများ နှင့် လှုပ်ရှားသက်ဝင်လာ၏ ။ ထိုအချိန်မှာ ပင်..

ရင်ဘတ်မှာ ရင်ထိုးတစ်ခုထိုးပြီး တိုက်ပုံအင်္ကျီဝတ်ထားသည့်

ထိပ်ပြောင်ပြောင်နှင့် လူ တစ်ယောက် က အခန်းထဲသို့ အူယားဖားယား ပြေးဝင်လာလေသည်။ သူ့ပါးစပ် တစ်ခုလုံးကလည်း ကွမ်းဝါးထားသဖြင့် နီရဲတွတ်နေ၏ သူက အလောင်းတင်သည့် စင်နေရာနားကို မျက်လုံးဝေကြည့်ကာ..

“သခင်အုန်း! ရဲဘော်ကြီး!..၊ ရဲဘော်ကြီးရဲ့ ရုပ်ကလာပ်ကို မီသဂြို လ်လိုက်ကြပြီလားဟင်” ဟုငိုသံပါကြီးဖြင့် မေးလေသည်။ အားလုံးက သူ့ကိုကြောင်ပြီး ငေးကြည့်နေကြ၏ ခဏကြာမှ လူ တစ်ယောက် က..

“ဟုတ်တယ်ဗျ။ အခုပဲ စက်ထဲထည့်လိုက်ပြီ” “ဘာ! ဟာ.. သွားပါပြီကွာ” ထိုတိုက်ပုံနှင့် လူကြီးက သူ့နဖူးကို သူ့လက်နှင့် ရိုက်ရင်း အခန်းကြမ်းပြင်ပေါ်သို့ ခူးထောက် ထိုင်ချလိုက်သည်။ ထို့နောက် သူက ခေါင်းကို ငုံ့ထားလိုက်ပြီး တော် တော် နှင့် ခေါင်းက ပြန်မတ်မလာတော့ချေ။ သူ့ပါးစပ်ကလည်း သခင်အုန်း၊ ရဲဘော်ကြီး...ရဲဘော်ကြီးဟု တရစပ် ရွတ်ဆိုနေ၏ ။ သူ့ပုံစံကို ကြည့်ရသည်က အသက် ၅၀ ပင် ပြည့်ပုံမရသေးချေ။ သို့သော် အသက် ၉၃နှစ် ရှိပြီ ဖြစ်သော အဘကို ရဲဘော်ကြီးဟု ခေါ်တာကိုတော့ ကျွန်မက အံ့သြနေမိသေးသည်။

သူက တစ်စုံတစ်ခုအတွက် အကြီးအကျယ် စိတ်ဓာတ်ကျသွား ပုံပင်။ လူတွေ အားလုံးကလည်း သူ့ကို ဝိုင်းကြည့်နေကြ၏ ။ ထို့နောက် သူက ကွမ်းယာထားသည့် ဗလုံးဗထွေးသံကြီးနှင့် .. “ရဲဘော်ကြီးရာ..ကျွန်တော် ရဲဘော်ကြီးရဲ့ ရုပ်ကလာပ်ကိုတောင် နောက်ဆုံးအနေနဲ့ အလေးပြုခွင့် မရလိုက်ပါလား။ ရင်နာလိုက်တာဗျာ။ တိုင်းပြည်အတွက်ဆို ကိုယ်ကျိုး -မငဲ့ကွက်ဘဲ ဘာမဆိုပေးဆပ်ဖို့ ဝန်မလေးတဲ့ သခင်အုန်း.. ရဲဘော်ကြီး...အခုတော့..ဟာ တောက်၊ ကဲကွာ..ကဲကွာ” တိုက်ပုံဝတ်ထားသည့် ထိုလူကြီးက မြေပြင်ကို လက်သီးနှင့် ထုပြီး ငိုနေတော့သည်။ တချို့ လူတွေ က စိတ်မကောင်းသည့် မျက်နှာလေးနှင့် သူ့ကို ငေးကြည့်နေကြ သော်လည်း တချို့ ကတော့ အသုဘကိစ္စ ပြီးကတည်းက ပြန်ချင်နေကြပုံ ရသည်။ သို့သော် အခုမှ ရောက်လာပြီး ငိုနေသည့် ထိုလူကြောင့် အားလုံးက အားပေးရတော့မလို၊ နှစ် သိမ့်ရတော့မလိုနှင့် ဘာလုပ်ရမှန်းမသိ ဖြစ်နေကြ၏ ။ ထိုစဉ် အမြင်မတော် သူ တစ်ယောက် က ထိုတိုက်ပုံနှင့် လူကြီး၏ ပခုံးကို

ဆုပ်ကိုင်ကာ.. “တရားနဲ့သာ ဖြေပါဗျာ။ သေတဲ့လူလည်း သေသွားပြီပဲ” “မဟုတ်ဘူးဗျာ။ ကျွန်တော် တို့ဟာ ရည်ရွယ်ချက်ပန်းတိုင် တစ်ခုတည်းကို တူညီစွာ လျှောက်လှမ်းနေတဲ့သူတွေ ဗျာ။ ရဲဘော်ကြီးရဲ့ ရင်ထဲမှာ တိုင်းပြည်ကိကောင်းစေချင်တဲ့ စိတ်ဝိညာဉ် ပူးကပ်နေသလို ကျွန်တော် ရဲ့ အသွေးအသား ထဲမှာ လည်း အဲဒီစိတ်က တဆစ်ဆစ်နဲ့ ကိုက်ခဲနေတာဗျာ။ အဲဒါ ကြောင့် ပဲ ကျွန်တော် ဟာ ဒီနေ့ ဒီအချိန်ထိ နိုင်ငံရေး လုပ်နေတဲ့ကောင် ပါဗျာ” ‘ဟင်.. ဘယ်လိုပါလိမ့်၊ အဘအကြောင်းပြောပြီး အလွမ်း သယ်ချင်တာလား။ ဒါမှမဟုတ် သူ့အကြောင်းပြောပြီး ဂုဏ်လုပ်ချင် နေတာများ လား’

ကျွန်မက ထိုအတွေး နှင့် အတူ တိုက်ပုံနှင့် လူကြီးကို မျက်မှောင့်ကုတ်ပြီး ကြည့်လိုက်၏ ။ “ ဟုတ်တယ်..ကျွန်တော် တို့ဟာ သူရဲကောင်းတွေ ။ သူရဲကောင်းဆိုတာ ငိုဖို့မလိုဘူး၊ ဂုဏ်ယူတတ်ရမယ်။ ရဲဘော်ကြီး အတွက် ဂုဏ်ယူရမယ်” အံ့မယ်..လုပ်ပြန်ပြီ၊ သူ့ကိုယ်သူ သူရဲကောင်းတဲ့။ အသက် ၉၃နှစ် ရှိပြီ ဖြစ်တဲ့ အဖိုးကြီးကိုတောင် သူနဲ့ပန်းဖက်ပြီး အတူတူကြီး လာတဲ့အတိုင်း “ရဲဘော်ကြီး.. ရဲဘော်ကြီး” လို့မနားတမ်း ခေါ်နေတာ အံ့ပါရဲ့ ။

ကျွန်မက စိတ်ထဲမှာ ပြောရင်း နှုတ်ခမ်းကို မသိသာ မဲ့လိုက်မိသည်။ “ဒီလို တိုင်းပြည်အတွက် အလုပ်လုပ်ခဲ့တဲ့ သူတွေ အချင်းချင်း ရဲဘော်ကြီးအတွက် ဂုဏ်ယူတယ်၊ ရဲဘော်ကြီး မရှိတော့ပေမဲ့ တိုင်းပြည်တာဝန်ကို ကျွန်တော် ပန်းထမ်းပြီး ဆက်လက်တိုင်ပွဲ ဝင်ပါ့မယ်လို့ ကတိပေးတယ်”

ဒီလူနယ်၊ ခက်တော့ ခက်နေပါပြီ။ ဘယ်နှယ့်ကြောင့် များ ဒီလိုနေရာမျိုး မှာ ကိုယ်ရည်သွေးတဲ့ စကားတွေ လာပြောနေပါလိမ့်နော်... စိတ်ညစ်လိုက်တာ။ ဘာကိုများ ပန်းနဲ့ထမ်းပြီး ဘယ်တိုက်ပွဲမှာ များ ဝင်တိုက်ဦးမှာ ပါလိမ့်၊ မ ဖြစ်ဘူး။ အမြန်ပြန်မှန် တူတယ်။

ကျွန်မက စဉ်းစားရင်းဖြင့် ပြန်ရန်ခြေလှမ်း ပြင်လိုက်၏ ။ ထိုစဉ် သူက..

“ ခင်ဗျားတို့ အားလုံးကိုလည်း ကျွန်တော် တစ်ခု ပြောချင်တယ်”

သူအပြောကြောင့် ကျွန်မလည်း သိချင်တာနဲ့ သွားလက်စ ခြေလှမ်းကို တုံ့ခနဲ ရပ်တန့်လိုက်မိ၏ ။ တခြားလူတွေ ကလည်း စိတ်ဝင်တစားနှင့် နားထောင်နေကြသည်။

“ကျွန်တော် တို့ နိုင်ငံရဲ့ အခုလက်ရှိ အခြေအနေမှာ သခင်အုန်းတို့လို၊ ကျွန်တော် တို့လို လူမျိုး တွေ အများ ကြီး လိုအပ်နေသေးတယ်”

ထိုလူကြီးက သူ့ရင်ဘတ်ကို သူ ပုတ်ကာ ပြောနေလေ၏။ ။ ဪ...ဘာများ လဲလို့၊ ဒုက္ခပါပဲ..အဘလိုလူမျိုး တွေ လိုအပ်တာ ကတော့ ဟုတ်ပါပြီ။ သူ့လို လူမျိုး က ဘာလုပ်ဖို့ အများ ကြီး လိုအပ်မှာ လဲ...။

“ ကျွန်တော် တို့ နိုင်ငံဟာ အခုမှ ဒီမိုကရေစီ ရေစီးကြောင်းပေါ် ဦးတည်နေတုန်းပဲ ရှိသေးတယ်။ အဲဒီ အတွက် ကျွန်တော် တို့ ကြိုး စားရမယ်။ အလုပ် လုပ်ကြရမယ်။ သခင်အုန်းတို့လို တိုင်းပြည်ရဲ့ သားကောင်တွေ ပေါ်ထွက်ခဲ့သလိုပဲ ဒီနေ့ခေတ်မှာ လည်း ကျွန်တော် လို လူမျိုး တွေ လိုအပ်နေတုန်းပဲဗျ” ဟော..ကြည့်ပါလား၊ ပြောပြန်ပြီ။ သူ့လိုလူမျိုး တွေ လိုအပ်တဲ့အကြောင်း။ သေချာပါပြီ ဒီလူကြီးဟာ အဘကို ခုတ်လုပ်ပြီး ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အမွှမ်းတင်နေတာကိုး။ အဲဒီ လို စိတ်မျိုး နဲ့ သူ နိုင်ငံရေး ဘယ်လိုလုပ်ခဲ့ပါလိမ့်။

ကျွန်မက စဉ်းစားရင်းဖြင့် ထိုတိုက်ပုံနှင့် လူကြီးကို အံ့သြစွာ ငေးကြည့်နေမိသည်။ တခြားလူတွေ လည်း သူ့အခြေအနေကို သဘောပေါက်စပြုလာ၍ ထင်သည်။ ခေါင်းကုတ်သည့်လူက ကုတ်၊ ကျွတ်ခနဲ စုတ်သပ်သည့်လူက သပ်နှင့် စိတ်ပျက်စပြု လာကြ၏ ။

“ဟော..ကျွန်တော် ကိုပဲ ကြည့်လေ..၊ ကျွန်တော် ဒီတိုက်ပုံ အကျိုးကို ဘယ်တော့မှ မချွတ်ဘူး၊ အမြဲဝတ်ထားတာ။ ဒါဟာ ကျွန်တော် ရဲ့ နိုင်ငံကိုချစ်တဲ့ စိတ်အမှတ်အသား တစ်ခုပဲလေ။ အဲဒီ လို တိုင်းပြည်ကို ချစ်တဲ့လူတွေ အများ ကြီး လိုအပ်နေတယ်။ အခုမှ ဒီမိုကရေစီ ဆိုတာအုတ်မြစ်ချကာစပဲ ရှိသေးတာ။ အချိန်မရွေး ပြိုကွဲ သွားနိုင်တယ်။ အဓိက ကတော့ စည်းကမ်းပဲဗျ။ လူ တစ်ယောက် ချင်းစီတိုင်းမှာ စည်းကမ်းရှိကြဖို့ သိပ်အရေး ကြီးတယ်”

တိုက်ပုံနှင့် လူကြီးကပြောရင်း သူ့ပါးစပ်ထဲတွင် ကွမ်းတံထွေးကို ထို့ခနဲ

ထွေးထုတ်လိုက်သည်။

အနီရောင် ကွမ်းတံတွေ :တွေ က သမံတလင်းပေါ်တွင် အကွက်ကြီး
စွန်းထင်သွား၏ ။

*

အသုဘပိုပြီးတာနှင့် ကျွန်မက သူများ တွေ လို အိမ်မပြန် အားသေးချေ။ ကျွန်မ
ကျူရှင်သင်ပြပေးနေရတာ ကျောင်းသားတွေ ရဲ့ စာမေးပွဲကလည်း နီးနေတာကြောင့်
စာသင်ရမည့် အိမ်ကိုပဲ တန်းသွားခဲ့ရသည်။

အိမ်ထဲရောက်တော့ ကျွန်မရဲ့ ကျောင်းသားနှစ် ယောက် က
စာသင်စားပွဲရှေ့တွင် အဆင်သင့် ထိုင်နေကြလေ ပြီ။ ကျွန်မလည်း အိတ်ထဲက တစ်ရှူး
လေးထုတ်ကာ မျက်နှာက ချွေးတွေ ကို ကပျာကယာ သုတ်ပြီးနောက်တွင် လက် ဆေးဖို့
သတိရလာသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်မ၏ ကျောင်းသူ နှင်းနှင်းကိုပြောပြီး နောက်ဘက်မှာ
လက်ဆေးဖို့ ထထွက် သွားလိုက်၏ ။ မီးဖိုခန်းထဲရောက်တော့ အိမ်ရှင်အမျိုး သမီးက
အိမ်အကူကောင်မလေးကို ဆူနေသံကြားရသည်။

“ဟဲ့ . . . နင်ဘာလို့ ခရမ်းချဉ်သီးသုပ်ထဲကို ငံပြာရည်တွေ ထည့်လိုက်ရတာ လဲ။
ငါ ကိုးနဝင်းပုတီးစိပ်နေတာ လေ။ ဒီနေ့ ငါ သက်သက်လွတ်စားရမယ့်ဟာကို
နင်မသိဘူးလား။ တောက် . . . တယ်လေ . . . ငါလုပ်လိုက်ရ၊ သွား . . . အစက ပြန်သုပ်”

အိမ်ရှင်အမျိုး သမီးက ဆူရင်း ညာဘက်လက်ထဲက စိပ်ပုတီးကို
ဘယ်ဘက်လက်သလို ပြောင်းကိုင်ပြီး ညာဘက်လက်ဖြင့် ရပ်ကာ အိမ်အကူကောင်မလေးကို
ခေါင်းခေါက်ဖို့ ရွယ်လိုက်၏ ။

ကျွန်မကို မြင်သွားသော အခါမှ ညာလက်ဖြင့် ပုတီးပြန်ကိုင်ကာ အားနာပါးနာပြု

: ပြရင်း...

“ဪ... ဆရာမ၊ ဘာလိုချင်လို့လဲ။ ကလေးတွေ ကို ပြောခိုင်းလိုက်ရောပေါ့”

“ဘာမှ မလိုချင်ပါဘူး အစ်မရဲ့၊ လက်ဆေးချင်လို့ပါ”

“ဪ... လာ... လာပါ ဆရာမ။ ဒီဘေစင်မှာ ဆေးလို့ရတယ်”

အိမ်ရှင်အမျိုးသမီးက ပြောပြီး ပါးစပ်က ရွတ်လက်စဘုရားစာ တစ်စုံတစ်ရာကို ရေရွတ်ရင်း စောစောက အိမ်အကူ ကောင်မလေး အနားကို လျှောက်သွားလေသည်။ ကျွန်မ လက်ဆေးနေတုန်းမှာပဲ ထိုအမျိုးသမီးက...

“ဖယ်... ဖယ် မိအေး၊ ငါဘာသာပဲ သုပ်လိုက်တော့မယ်။

သွား... နှင် မနက်က ဝယ်လာတဲ့ ပုစွန်တုပ်ကို ရေခဲသတ္တာထဲက ထုတ်ပြီး အခွံချွတ် ခေါင်းဖြတ်ထား၊ မနက်ဖြန်မနက်စားဖို့။ ဟဲ့... ခေါင်းဖြတ်ရင် ဦးနှောက်တွင် ပါမသွားစေနဲ့နော်။ ပုစွန်ဆိုတာ ပုစွန်ဆီပါမှ အရသာရှိတာ...

“အဲဒီ ပုစွန်ကို မနက်စောစော ကြော်ထားနော်။ မနက်နိုးတာနဲ့ ငါ စားမယ်၊ ကြားလား မိအေး။ သနကွတ္တံ သုမင်္ဂလ၊ သုပ္ပဘာတံ သုဟုဋ္ဌိတံ။ သုခဏော သုမုဟုတ္တော၊ သုယိဋ္ဌံ ဗြဟ္မာစာရိသု...” ဆိုသည့် အသံတွေ ကတော့ ဝေး၍ ဝေး၍ ကျန်နေခဲ့လေသည်။ “ကဲ...သမီး နှင်းနှင်း၊ မနေ့က တီချယ် လုပ်ခိုင်းထားတဲ့ သင်္ချာပုစ္ဆာတွေ တွက်ပြီးပြီလား။ ပြပါဦး။ သားကလည်း အင်္ဂလိပ်စာအုပ် ထုတ်ထားနော်”

ကျွန်မက ပြောပြောဆိုဆိုနှင့် နှင်းနှင်း၏ သင်္ချာစာအုပ်ကို ဆွဲယူလိုက်၏။ သင်္ချာပုစ္ဆာအားလုံး မှန်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ တကယ်ဆိုလျှင် နှင်းနှင်းတို့ မောင်နှမနှစ်ယောက် စလုံးသည် ပင်ကိုဉာဏ် ကောင်းပြီး စာတော် ကြ၏။ ပိုက်ဆံရှိသည့် သားသမီးတွေ ဝီဝီ မိဘတွေ ကလည်း ပညာရေး - - - အတွက်ဆိုလျှင် လိုလေးသေးမရှိအောင် ပံ့ပိုးပေးထားကြတာကြောင့် လည်း ဖြစ်နိုင်သည်။

“နှင်းနှင်းကလည်း တော် လိုက်တာ၊ အားလုံးမှန်တယ်” ထိုစဉ်

အိမ်အကူမိအေးက လက်ဖက်သုတ် ပန်းကန်တစ်ပွဲနှင့် ရောက်လာသည်။ နှင်းနှင်းက ထိုလက်ဖက်သုတ် ပန်းကန်ကို မြင်သည့်အခါ နှာခေါင်းရှုံ့ပြီး... “ဟင်း..မမိအေး လက်ဖက်သုတ်ကလည်း ပုဇွန်ခြောက်က နည်းလိုက်တာ။ များများ ထည့်ယူခဲ့ပါ မမိအေးရဲ့ ။ နောက်ဆို မစားဘဲ အကြာကြီး အောင့်နေရဦးမှာ ” နှင်းနှင်း၏ အပြောကြောင့် ကျွန်မက အံ့သြသွားရင်း.. “ဟဲ့..ဘာ ဖြစ်လို့လဲ သမီးရဲ့. ”

“တီချယ်ကလည်း ရှေ့အပတ်ဆို စာမေးပွဲ ဖြေရတော့မယ်လေ။ မေမေက ပြောထားတယ်။ သမီးတို့ စာမေးပွဲဖြေတဲ့ ရက်ကျရင် တစ်အိမ်လုံး သက်သက်လွတ် စားရမယ်တဲ့။ ဒါမှ စာမေးပွဲကို ရှေ့ရှာရှုရှု ဖြေနိုင်မှာ တဲ့”

ကျွန်မ မျက်ခုံးနှစ် ဖက် မြင့်တက်သွားမိ၏ ။ ဩော်..တချို့ လူတွေ အတွက်ကျတော့ မစားဘဲ စွန့်လွှတ်ကာ အကျိုး အမြတ်တစ်ခုကို မျှော်လင့်ထားလို့ကိုး။

*